

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)



Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διμ. 1969/20-1-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Ἄγριαναι.....
(παλαιότερον ὄνομα: Ἄγριαναι), Ἐπαρχίας Ἄρτης,
Νομοῦ Ἄρτης.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Μαυροπού-
νος Κωνίνος... ἐπάγγελμα Λιδάικαιος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἄγριαναι - Ἄρτης.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ἀπὸ τοῦ ἔτος 1931 ἕως 39
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἀθανάσιον Βρόνκου

.....
ἡλικία 64... γραμματικαὶ γνώσεις Ἀπόφοιτος Δημοτικῆς
Σχολεῖου..... τόπος κατὰγωγῆς
Ἄγριαναι - Ἄρτης.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Διὰ ἐσποράν: Φράσται, Ἄρτες, Λακκοχωμνιά, Μαικονοκάρπος, Κουνάκια, Στρανιά, Παλαιολοχίρι, Ζήφυκος, Μεβαλδία.
Διὰ βοσκήν: Αγ. Παιρακίσι, Ροθακιά, Τσακμάρι, Πράκες, Φούκας,
Ἄγιος, Καρούλα, Ροιτάκια, Ἰζούμα, Φρύες, Κουτσούρα, Αγ. Χριστόφορος, Γωνιά
Προφ. Ἠλίας: Ὑπάρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα; ... Χωρίσται.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς χωρικοὺς καὶ εἰς Κοινότητας. -
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Συνήθως τὴν διανέμουν αἱ γυναικες μετὰ
τοὺς γάμους. Εὐν. Εὐάντιος Εὐν. -

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Εἰς ἀμφοτέραι.

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναί.*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δεν ἐπιδέχονται ποιάνα εἶδη κτῆματα.

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἤσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

- β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με ζωϊκὴν κόπρον καὶ φυτικὴν.

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1950.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

1925

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονότερο, δίτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Μονότερον ἐξ ἐλαμνῆ καὶ δίτερον ἐξ

ὀριζόντιαι (στασιὰ) καὶ καὶ ἐφορμηθεύοντο αὐτοὶ
ἐξ ἐλμωδριῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....



- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 1962.

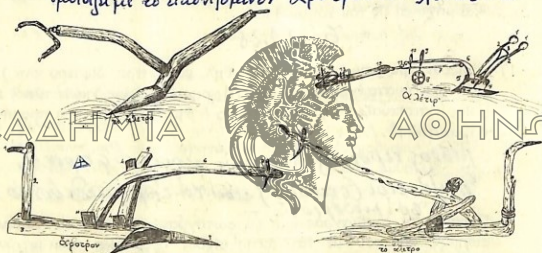
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Δέν χρησιμοποιεῖται.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *δὲν χρησιμοποιοῦνται*

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ *δὲν χρησιμοποιοῦνται*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *οἱ δὲ ἀρχαῖοι γεωργοί*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφορὰ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Ἡ μορφή τοῦ χρησιμοποιοῦμενου ξυλίνου ἀρότρου ἐμοὶ φαίνεται ὅτι εἰκονιζόμενον ἄροτρον ἐκ πολέως.*



3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|----------------------|-------------------|----------|
| 1. <i>Χειροφάνη</i> | 6. <i>Σκαβόρι</i> | 11. |
| 2. <i>Ὀρθοστάτης</i> | 7. <i>Χειδί</i> | 12. |
| 3. <i>Κοντούρι</i> | 8. <i>Φέρα</i> | 13. |
| 4. <i>Σφήναι</i> | 9. <i>Ἑνί</i> | 14. |
| 5. <i>Σωάθη</i> | 10. | 15. |

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τό ύνι. Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή εἶναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν ὄλων ἰσῶν εἰδῶν τῶν χωραφιών ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τό ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου εἶναι μιᾶς μορφῆς διὰ τοῦτο εἶναι καί χροιάζει καί ὁμοιάζει ἀσπίδα καί μέτρησι. ὁμοιάζει καί μέτρησι. —



- 5) Ποῖον τό σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;

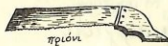
Καμωμένη ἰσογραμμεύη ἀπὸ ὁμοιάζει.

- 6) Ἦτο (ή εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;



- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

Πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάι, σκεπάριον, π.χ. πριόνι.



πριόνι



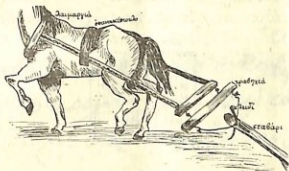
ἀρίδι



ρινί ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. Η. Γεννή. Γιν. φωτοφ. φ. φ. φ.

τὴν ὁποῖαν φέρει τὸ ἀλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσεθεῖ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... *Η. γεν. ἡ. τὴν. φέρει. φέρει. βό.*
Ἰσοκ. διὰ τὰ. προσεθεῖ. ἐν αὐτῇ. βό. ἄροτρον. ὁμοίαν
ἄροτρον. μετὰ τὴν καὶ τὴν εἰς αὐτὴν φέρει.



ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά,

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμεραν): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος), 2) γυναῖκα, 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. ... *Συνήθεια: οὐδὲν*

... το άγριον ή αλκας Δ, γυναικα ή σφίγγεις. Σημειώσατε ποια ή συνθήκη εις τον τόπον σας ... Συνιθως ο Άνθρωπος
Έμφυται βάβου και η γυνήμα... -

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). Τροφδοσιμὴ τὸ ἄροτρον.

2) Πώς γίνεται το ζευγισμόν εις το σπιδρόν άρτρον..... εσωτερικόν

2) Πώς γίνεται το ζευξιμον εις το σιδιρουν αροτρον.....
Κατα τον ιδιαν τροπον

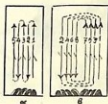
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἡ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Μὴ βροχύνει· πάντα ἄνθρωποι ἔχουσιν δὴν ἐπὶ κεφαλῇ ἢ ἐπὶ κοιλίᾳ καὶ
 καὶ ἄλλο ἄκρον εἴητιν χειροποιεῖν. —

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἐγένετο καὶ γίνεται ἐξ τοῦ κατωτέρω σχεδιαγράμματος (α)
 μὲ τὸ ζώνη καὶ ἄροτρον καὶ ἐξ τοῦ σχεδιαγράμματος (β)
 μὲ τὸ δισκοειδὲς ἄροτρον.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;



Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίδες, νταίμες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; Ἐγένετο καὶ γίνεται ἐξ θ.θαρ.ι.ε.ς.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ; Μὲ αὐτὴν φακίδιν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ αἶροτρον ; εἰς τὴν φακιδιὰ καὶ περὶ τοῦ ε.δ.α.ε.γ. μὲ δισκοειδὲς.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. Καθέτως, πλαγίως, βαθιά.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *Εἰς τὸ ὄργωμα βασιλῆα, εἰς τὸ διβόλι καὶ εἰς μετ' ἐν τῇ βασιλείᾳ φαρμάκων*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Δύο ... ὄργωμα καὶ διβόλισμα τὸ φθινόπωρον διὰ τὸ εἶδος, κριθῶν, φαριγγῶν κριθῶν, βίαιον, καὶ διὰ τὰ φοιτᾶ ὄργωμα καὶ διβόλισμα καὶ τὴν ἄνοιξιν*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τὸ φθινόπωρον ἓνα ὄργωμα καὶ τὴν ἄνοιξιν ὄργωμα καὶ διβόλισμα

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἄνα ἐξ ὄνο -

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *διὰ τὸν σίτον, κριθῶν, ψυχανθῶν, ἓνα τὸ φθινόπωρον, διὰ τὸν ἀραβοσίτον καὶ τὸν κηπευτικῶν 2 καὶ τὴν ἄνοιξιν.* -
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

ἔνα δισάκι καὶ ἓνα δοχεῖον. εἰς τὸ δισάκι περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβάνεται ὁ λίγον - ὁ λίγον, εἰς τὸ δοχεῖον καὶ αὐτὸ αὐτὸ ἔπειτα διασκορπίζεται μετ' ἐν χεῖρατον καὶ τοῦ σπορέου.

β) Με ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

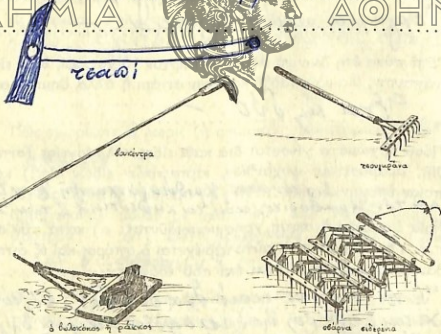
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μὲ ἐξ ημικυρτῆς βιδυρᾶν ράβδον τοῦ
δοκυμάνην ἐπὶ τοῦ ξυροῦ καὶ φινέρας (βαν-
κινέρας)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); .. Σβάρνισμα καὶ διβόλισμα ..

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μὲ τσαπὶ (ἐκκαθαίνῃ)



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπια κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν). Χρησιμοποιοῦμαι δὲ καὶ ἐνθάδε διὰ συμβιβαστικῶν καὶ ἡγεμονικῶν διὰ συμβιβαστικῶν. ὅσοι δὲ ἀποφασίσουν ἀποφασίσουν μετὰ καὶ ἐνθάδε εἰς τὴν ἰστορίαν. —



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

• Η γυναικαὶ, καὶ τὴν τῶν χωρῶν ἢ ἐργα-
ταῖ. —

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

• ἐκαλλιεργοῦντο καὶ καλλιεργοῦνται διὰ τὴν σπορὰν καὶ ποικίλων χωράφια, καὶ ἡ σπορὰ γίνεται πε-
ταχρῶς. —

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ... Πρὸ τοῦ 1948

ὅσα ἔχοντο. Ἐκτὸς τοῦ 1948 μετὰ σήμερον
ὅσα περιβόερα. —

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Πρὸ τοῦ 1920 εἰς τὰ αὐλάκια

σήμερον εἰς περιβόερα μετὰ σήμερον. —

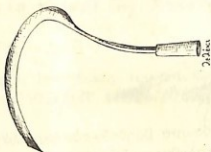
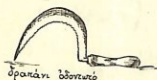
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μὲ τὸ ὀδοντωτὸ δρεπάνι ἢ αὐτὸ εἰκο-
νίζεται κατωτέρω. —



Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Δὲν χερμαγματοῦνται ἔξωθεν εἰδῶν
δρεπάνια. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.ε. δρεπάνι -
ται καὶ κόβει ἢ ἡ εἰκονημένη. —



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Ταῦτ. μὲν. δρεπάνιον. ὀδοντωτὴ, ἐν δὲ κόβει καὶ
ὁμαλὴ, ὡς αὐτὸ εἰκονηθῇ κατωτέρω.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; Ἡ χειρο-
λαβὴ του εἶναι ξυλίνη καὶ ἔχει δύο ἐξιδύματα
κατωτέρω. —

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) τὰ ἔκρυμνεν καὶ τὰ προκρύπτει ἐκεῖ ὁ χωρὶς ἐκ τοῦ ἐμφορίου. -

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

ὅτι ἐκρίνουν. θερίζονται καὶ δάσονται καὶ ἐξαιρίει. -

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

εἰς ὕψος 20 ἐκ. δοίτη, 10 ἑκρίθη, 15 ἢ βρώμη, 15 ἢ σίκαλις. -

2) Οἱ σταχύες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ἐλέγοντο καὶ χεῖρες, χεῖρες, χεῖρες.

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

οἱ ἴδιοι θερίζονται ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ δράγματα (χερίες).

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

τρία - τέσσαρα μαζί ὡρὴ τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν. -

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές.

Χειρόβρα. -



γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἐργαί-
 ται οἱ θερισταί. -

- 2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεῶτε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). Με μεροκάματο.

Ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα πρὸς τὰς 1920 φρ. 2 φρ.
 δι' αὐτὴν ἡμέραν καὶ 1 φρ. καὶ 2 φρ.
 γυναῖκα. Ἡ το μὲν τὴν παροχὴν φαγητοῦ
 (βούτυρον). -

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ο.Χ.1

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

..... *Θεωρεῖν ἢ Θεωρεῖν*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ν. α. μ.*

Κάτω ἐστὶν κῆπος καὶ εἶναι καλαμῶνα

Θερίζει δὲ Γιάννης μετὰ τὴν Παιγῶνα

Στάχυμα βαίνει ὁ Γιάννης μετὰ τὴν Παιγῶνα

Ποιη. θὰ διψάει. προτοῦ γάρ θ' ἔλθῃ τὸ χιόμα

διψάει ἡ Παιγῶνα, διψάει ἡ Παιγῶνα

Προτοῦ γάρ θ' ἔλθῃ τὸ χιόμα

Νέρο θρὲ Γιάννη μὴν πῶς καὶ ἀποθάνῃ

Τέλειο θεοίχημα ποτὲ δὲν ξαναβάνω. —

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημα.

..... *Δὲν ἔδωκεν βοιοῦτον θεοίμου*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

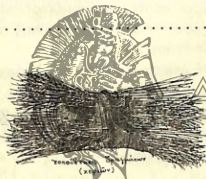
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέραις ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... *Αμέσως*

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ ἴδιος ὁ θεριστής με' βούρφα μου
χωρὶς ἐργαλεῖον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συμμετρώνοντο ἐξ ὁρισμένου μέρους τοῦ
ἀγροῦ. εἰς ὅχιμοι μετὰ τὴν θερίαν
με' τοῦ ὁδοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ πεντερον. —

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τοῦ 1900 περίπου. —

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ὡς ἔναι. —

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

Μὲ σκαπάνην.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... Ναι.

Συνερίζεται τὸ φθινόπωρον, ἀφαιρεῖται τὸ ὑπόλοιπον
μὲ μάχιν, ξηραίνεται ἐπὶ σάρον, γίνεται μετὰ
τοῦ δέματος ἐκχυμῶν δρεπανίον παρὰ χειμῶνα
καὶ τίθεται μὲ ἄλλες καὶ φυλάσσεται ἐν χορτο-
ποδοῖσι ἢ βοσκηνοῖσι ἐν θεύχῳ. —

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ. ἄ.) ἀφαιρέσκειν μὲ δρέπανον καὶ κοβιδίον
καὶ τὸν σανὸν χρεῖσι μωσόντεσι δίκλων θερίσμον
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μετά τὴν κομὴν ἐξυμναίνονται
 ὑμναίνονται τὸ χορὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ τὸ
 μπάρι, δηλ. δέματα ἐκμαλῶν ὁδοῦ ποταμῶν
 ποταμῶν δέματα ἐξ ἐρμῶν ποταμῶν καὶ δέματα
 ποταμῶν τὸ χορὸν μετὰ τὸν ὁδοῦ ποταμῶν
 ποταμῶν. — Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δωματίων πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου· εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συνεκεντρώνοντο ἐν τῷ χωράφει ἐν τῷ οὐδαίῳ
 οὐδαίῳ ἄλῳνι. Διαφορετικῶς συνεκέντρωνε
 τὸ ἐν τῷ αὐτῷ οὐδαίῳ ἄλῳνι ἢ οὐδαίῳ ἄλῳνι
 ἐν τῷ ἄλῳνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
 δέματα. Εἰς τίνας τόπους λεγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως.

Ὁ χώρος ἐν τῷ οὐδαίῳ ἄλῳνι καὶ οὐδαίῳ
 ἄλῳνι καὶ οὐδαίῳ ἄλῳνι. Ἡ τοποθέτησις
 ἐν τῷ οὐδαίῳ ἄλῳνι καὶ οὐδαίῳ ἄλῳνι
 ἐν τῷ οὐδαίῳ ἄλῳνι.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνεκάλυψις εἰς τὸν τόπον σὺν ἀλῳνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὁ τὸν οὐδαίῳ ἄλῳνι καὶ οὐδαίῳ ἄλῳνι
 ὁ οὐδαίῳ ἄλῳνι καὶ οὐδαίῳ ἄλῳνι
 ἐν τῷ οὐδαίῳ ἄλῳνι καὶ οὐδαίῳ ἄλῳνι
 ἐν τῷ οὐδαίῳ ἄλῳνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Ἐξω τοῦ χωρίου ἐν τῷ οὐδαίῳ
 οὐδαίῳ καὶ οὐδαίῳ ἄλῳνι καὶ οὐδαίῳ ἄλῳνι
 ἐν τῷ οὐδαίῳ ἄλῳνι.

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Συνήθως*
εἰς περισσότερας οἰκογενείας καὶ ἡ χρῆσις του
γίνεται μετὰ ἐκείνην κατὰ τὴν δαδίαν ἐξί-
πνευ. ὁ θριβρὸς τοῦ εἶκος ἐκείνης οἰκο-
γενείας. —

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀπὸ τοῦ ἀρ-*
χὸς τοῦ τοῦ μετὰ τὸν Ἀργόλοισι.

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
 ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Τὰ περισσότερα ἀνά*
χωματάλωνα ἐκείνηται μετὰ τὸν κοῦρον
ἀρχιτέκτονα καὶ τοὺς ἀρχιτέκτονα πετράλωνα ἐκείνηται
μετὰ μετὰ τὸν ἀρχιτέκτονα καὶ τὸν κοῦρον ἀνά τοῦτο
ἐκείνηται ἀνά τοῦτο. —

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων). *Γίνεται καθαρισμός καὶ ἐκκαθαί-*
ρουν ἀφαιροῦν μετὰ τὸν κοῦρον ἀρχιτέκτονα.

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλω-
νισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν. Συνήθως
διὰ τὴν ἡμέραν τὴν ἐνταύθα. Ἡ δὲ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ
καὶ μεσημβρινὰς ὥρας. —

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
*βοσκοδοιοῦνται ἐξ ἐδικῶν βορῶν χορμὴν χερσὶ-
 βοῶν (δέρματα) καὶ μετὰ τοὺς θεοὺς πρὸς...
 τὰ κτήνη καὶ ἀγριοὺς...*



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

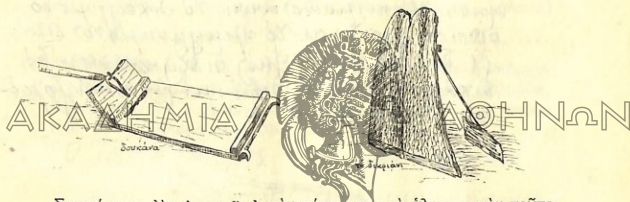
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρουλούρας, δοικάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

*ὁ ἀλώνισμα μετὰ τὴν πρῶτην χορμὴν δαμῶν
 ἀνωτέρω εἰμὸν, γίνεται καὶ ὁ εὐφρὸς δὲν
 ἐκὼν ἰδιαιτέρην ὀνομασίαν.*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *ὁ δὲ ζῶν. ἐνδὲ-
ονται ἀπὸ τὸν ποταμὸν μετὰ ζευγισμῶν. ἐκείνους
ζῆν. διὰ φορητικῶν. μὴ κινῶν.*.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἐκ τῆς ποῦ τὸ ἐπιπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μετὰ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; *εἰς τὰ χωρία ταῦτα*

*χρησιμοποιεῖται τὸ δούκον, ὁποῖον ἐκτείνεται ἐν ὅλῳ τῷ
οἰκισμῷ μετὰ τὴν ἐκ τῶν δικριανίων. ὅσον ἐκείνους
Ποι μὴ κινῶν, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.*

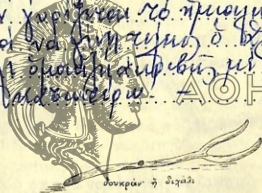
δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; ... 97

Διακόπτεται δια να επαναληφθῇ τὴν ἐπομένην.

Ἀρχίζω τὸ ἀγινώσκω ἀπὸ τοῦ 10 π.χ. εἰς
τοῦ Ἀδουὰν τοῦ κηρίου. -

12) Ποία άλλα άλανωστικά ἐργαλεία εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Χαλκίνο πλοῖνον καὶ διχάλι μετὰ*

ἀποστολὰν χρὴ ποιεῖν καὶ ἡμεῖς ὑποτάσσοντες αὐτοῖς
 ὡς ᾧ κυρίου καὶ ἡμεῖς ὡς ᾧ κυρίου. Ἐὰν
 διὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, μὴ καὶ ἡμεῖς φοβούμε-
 ῃμεν τὸν κύριον.



13) Κατά την διάρκεια του άλωνα ο γεωργός με το δισάκι ή το δικράνι, έρχόμενος γύρω εις τὸ άλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχys : *Ρίχνει ποὺς ἀλῶνι. βγαίνει μόνι.*

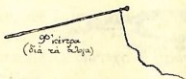
τοὺς στέγους; Πίχνη τοὺς ἄνδρας, ὁδῶνται μὲν
ὑπὸ τῶν ῥοδῶν, ἀνὰ τὸν ὁδὸν ὁδῶνται. —

14) Ὅτι ἐν χρήσει εἰδικῆ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Φκέρειρα μήλων 1,50. ή 2μ.
 έχουν λιπώδη ράι είναι κι ελιωφόρενα έχ-
 σιαν ραμμάει - 22 -

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν.

Ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος
λεῖται δούλα. Ἀπλώνεται 2-3 στρώ-
ματα ἡμερησίως.



- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ἢ οἱ ἀλωναραῖοι.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐπορεύοντο καὶ πλεονέχον ὁ ζῶος ἀλωνισμα-
τος ἐξ ἐπὶ χυματοζύμα μετὰ κρυβίον.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἐλέγετο καὶ
καλεῖται κόπανος καὶ καλεῖται κόπανος καὶ
ἢ κρυβίον. Ἀποστέλλεται ἀπὸ δύο ξύλα ἐν α
κορυφαίον καὶ χονδρότερον (πᾶχος 0,10 μ.) καὶ
μῆκος 0,80 μ. καὶ τὸ ἄλλο μεγαλύτερον μῆκος
1,20 μ. καὶ πᾶχος 0,04 μ. καὶ εἶχε ἀκριβῶς τὸ

— 24 —

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) . . .

τὸ κοπάνισμα μετὰ τὸ δάρεν γίνεται ἐν τῷ ἀλωναίῳ, χωρισμὸν τοῦ κερῶν καὶ διὰ τῶν ἀχυροποιῶν καὶ τοῦ δεικνύειν . . .

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδούντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; . . .

οχι

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπισημειώθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) . . .

ἀπὸ τοῦ ἀλωναίου, ἀπὸ τοῦ ἀλωναίου, ἀπὸ τοῦ ἀλωναίου . . .

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ετοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ . . .

οἱ ἀλωνισμένοι στάχες γίνονται θρινάρια καὶ σωρεῖται διὰ τὸ λίνισμα μετὰ τὸ δεικνύειν . . .



τοῦ δικιργιάνι (ἐλάνου)



τοῦ δικιργιάνι (ἐλάνου)



τοῦ δικιργιάνι (ἐλάνου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρὸς ἔχει δεξιὸν στρογγύλον.

Δὲν παύεται οὐδὲν δεξιὸν ἔθιμον. -

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Εἰς τὴν ἀρχὴν μὲ τὸ διμυρίδιον καὶ ἔπειτα
μὲ τὸ φτυάρι. -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα, εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκα. Συνήθως αἱ
γυναῖκες. -

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Κτύματα - ἀποχωρίζονται διὰ τοῦ πο-
δίου. -

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

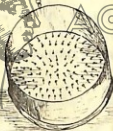
- 6) Ἄφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μὲ *κόντιμον* (βαϊρωθροί).

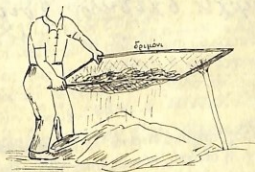
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-



κόσκινον ἢ σαλὶν δερμάτινον



κόσκινον ἢ σαλὶν δερμάτινον



νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Εἰς τὴν ἀρχὴν μὲν ἀνέμισμα καὶ ἔπει-
τα μὲν τὸν ἀρυζόχο.



ἀρυζόχος.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Με τὸ φτυάρι. Δὲν ἀνέχει σχεδὸν ἑξήμισι
ἑξήμισι.



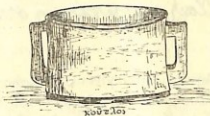
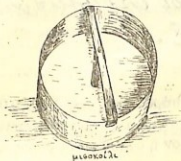
- 8) Ἀλλὰ ἔτι μα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Δὲν ἀνέχει σχεδὸν ἑξήμισι.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Ε.Η. ΔΕΜΟΚΡΕΟΥ ΠΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΡΜΑΓΟΛΟΜΕΝΟΝ
ΚΤΕΟΥΝΤΑΙ -



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δονομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

α) Εἰς παπαδιότικο εἰς τὸ ἀγρόν καὶ ἐρμαγολομένον
ΚΤΕΟΥΝΤΑΙ -

β) Εἰς ἀγροφυλακιάτικο >> >>

γ) Εἰς γυφτιάτικο >> >>

δ) Εἰς ἀλωνιάτικο >> >>

3) Πού ἀπεθηκεύετο κατόπιν τῆς παραγωγῆς (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθεσίας)

Εἰς τὸν οἶκον εἰς ζυγὰ καὶ μὲγα
δοχεῖα ἐρμαγολομένων παραμυθωμένων φορ. ἀκέντα
ἀμωαίρι -

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ ; *ἐν τῷ τοῦ χωρίου εἰς*
ἀχυρῶνα ἐξ ἐκτὸς ἐξ ἑνὸς ὑποαιθροῦ
εἰς ἐκτὸς —

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρου στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ διὰ τὸ
τοῦ καλυτέρου στάχους.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὄχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ;....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, από ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;
1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξάρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματά· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ο θρισηρός ενόδης αρχίτην τὴν Δουρσαν ἢ τὴν Τελερτίν.
Οἱ θρισηροὶ καθὺς θρισηρον γέγοναν καὶ ἀΐθεροι τραγοῖδα.
Εἷνα ἀδοῦ αὐτοὶ εἶπαι:

44. Κερὼ σὸν καί ποσ' αὖτις κακομῆται
Θερψίη ὁ Πιδνὸς μέγ' ἐν Παγῶνι.
Στοιχίονα βῆσι ὁ Πιδνὸς μέγ' ἐν Παγῶνι
Ποιῶ τοῖς διφάσι προῦ νέρβη τό γόμα.
Διφάσι ἡ παγῶνι, διφάσι ἡ παγῶνι
Προῦ νέρβη τό γόμα.
Νερό βρέ Πιδνὸς μὴν πέσω καὶ πεδάτω
Τέτοιο στοίχιμα ποτὶ δὴ ξανναβάνω.

Ἄλλο εἶδος κατὰ τὸν Οὐρανόθεν δι' ἰσορροπίας.

Ὁ βασις βασίλειος τοῦ βασιλείου τοῦ οὐρανοῦ, ἡμεῖς οὖν
τοὺς ἀδελφεοὺς ἐν τῇ κοίτῃ, ζήλουσθε εἰς τὸ ἔργον, ἵνα
ἡμεῖς ἡμεῖς οὖν τοὺς ἀδελφεοὺς ἐν τῇ κοίτῃ, ζήλουσθε εἰς τὸ ἔργον, ἵνα

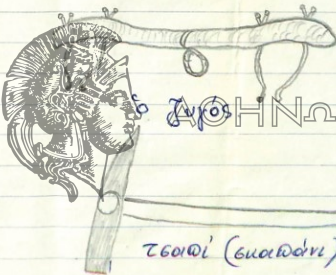
[illegible]

[illegible]

Θύδεωσσε ναυρρξεν υδ εδμεον ευι εβυβιω αυρυν.
Εδωω δωον εγινετο η συρροη: "Αγναινα "Αρτυς.
"Ονοματεπωνυμον πυροφορητου γεωργου: Βρόντος "Αθανάσιος
του Χρήστου.
Εδωω γεννήσας πυροφορητου: "Αγναινα "Αρτυς.
"Εδωω γεννήσας πυροφορητου: 1905.
Εδωω γεωργου πυροφορητου: Γεωργός.
Γεωργικαυκαυ γνώς: Αωόφοιτο Συροτιμω Ιλαξέν.
"Ονοματεπωνυμον συρροής: Μαυροπόιτη Χαν/τη του Ευκρυτου
"Ιδωω η συρροής: Διδωειωα.
"Η συρροη ευι εγινετο αωό



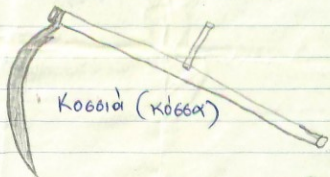
Εδωω γεωργου πυροφορητου: ΑΚΑΔΗΜΙΑ



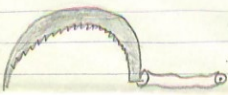
Εδωω γεωργου πυροφορητου: ΑΧΟΣ



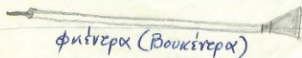
"Η εβάρνα.



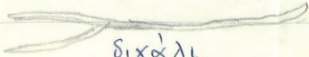
Κοβωι (Κόβω)



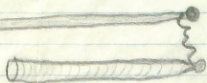
Σρεωι (Σρεπανον)



φινετρα (Βουκίερα)



διχαλι



Εδωω δωον



ἔο δινει'ον



ἔο γειορ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

